

TMMOB PEYZAJ MİMARLARI ODASI BURSA ŞUBESİ UCTEA CHAMBER OF LANDSCAPE ARCHITECTS, BURSA BRANCH

BURSA AKADEMİK ODALAR BİRLİĞİ YERLEŞKESİ

Oduluk Mah. Akademi Cad. No:8/12 Kat: 2 16110 Nilüfer-BURSA

Tel: 0(546) 894 1923 Faks: 0(224) 451 9899

www.peyzajmimoda.org.tr - bursa@peyzajmimoda.org.tr

1/100.000 ÖLÇEKLİ BURSA İLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI PEYZAJ MİMARLARI ODASI BURSA ŞUBE GÖRÜŞLERİ

1. Rapor bir çevre düzeni plan raporundan daha çok bilgilendirme dokümanı izlenimi vermektedir.
2. Kapak arka sayfasında yer alan başlıksız metinde, Plan'ın 2011 yılında yapılan analiz ve sentez çalışmaları baz alınarak hazırlandığı belirtilmekte ve çalışmada yer alan ekibe ilişkin bilgiler sunulmaktadır. Güncel çalışmanın nasıl ve kimler tarafından yapıldığına ilişkin bir bilgi bulunmamaktadır. Süreçte hangi güncellemelerin nasıl yapıldığına ilişkin de bilgi verilmemektedir.
3. Plan raporu A1 Gerekçe bölümünde yer alan ilkesel gerekleri kapsar bilgilendirmeler sunmamaktadır. 9 yıllık süreç içerisinde gerek ülke ve bölge gerekse yerel mekânsal gelişim dinamiklerinde gündeme gelen değişimler, itici ve tetikleyici güçler, riskler, küresel dinamikler vb. unsurlar rapor içerisinde değerlendirme kapsamında dahi görülmemektedir.
4. Plan Raporu'nun kanuni ve idari süreçler bölümünde yer alan bilgiler 2011 yılında yapılan çalışmanın gerekçeleri mahiyetinde görülmektedir. Bu durum, güncel gelişmeler kapsamında değerlendirildiğinde yapılan çalışmaların yeterliliği, bütüncüllüğü, güncelliği ve Bursa'yı 2040 yılına taşıma konusundaki yeterliliği konularında pek soruyu berberinde getirir niteliktedir. Zira, üst ölçekli planlama süreci tanımlanırken "..... Gelişmekte olan bir ülkenin en gelişmiş bölgesinde yer alan Bursa'nın nüfusunun hızlı artması" ifadesiyle vurgulanan konular son derece yetersiz görülmektedir. Nüfus neye bağlı olarak artmaktadır, nerede istihdam edilmektedir, demografik ve kültürel özellikleri nelerdir, bu nüfusla birlikte gündeme gelen değişimler hangi sektörel ve çevresel süreçleri tetiklemektedir. Tüm bu değişimler nüfus profilinde hangi değişimleri gündeme getirmektedir. Profil yerel konut politikalarının belirlenmesi üzerinde nasıl etkilidir gibi çok sayıda soru cevapsız görülmektedir.
5. Plan Raporu "Üst Ölçekli Planlama Süreci" başlığı altında yer alan gerekçeler içerisinde "Bu süreçte Bursa Büyükşehir Belediye sınırları içerisinde ortaya çıkan ve gerçekleşen yatırım ve gelişmeler" vurgusu ve örnekleri yer almaktadır. Ancak, bu gelişmelerin etkiler ve etkileşimler bazında bir değerlendirme süzgecinden de geçirilmediği görülmektedir.
6. Plan Raporu'nun "Yöntemsel Yaklaşımlar ve İlkeler" bölümü yöntem yaklaşımından daha çok ilkesel bir yaklaşım ortaya koymaktadır. Ortaya konulan ilkelerin hangi yöntemlerle plana yansıtıldığı konusunda bilgiler barındırmamaktadır.
7. Plan Raporu'nun "Bursa İli Yerel Bilgi Üretim Süreci, Kullanılan Yöntemler ve Teknikler" başlığı altında sunulan çalışma 2011-2012 yıllarına aittir.

Neda ÖZKAPLAN YÖRÜKLÜ
Şube Başkanı

TMMOB PEYZAJ MİMARLARI ODASI BURSA ŞUBESİ UCTEA CHAMBER OF LANDSCAPE ARCHITECTS, BURSA BRANCH

BURSA AKADEMİK ODALAR BİRLİĞİ YERLEŞKESİ

Oduluk Mah. Akademi Cad. No:8/12 Kat: 2 16110 Nilüfer-BURSA

Tel: 0(546) 894 1923 Faks: 0(224) 451 9899

www.peyzajmimoda.org.tr - bursa@peyzajmimoda.org.tr

1/100.000 ÖLÇEKLİ BURSA İLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI PEYZAJ MİMARLARI ODASI BURSA ŞUBE GÖRÜŞLERİ

Bu durum, aynı raporun “Üst Ölçekli Planlama Süreci” başlığı altında yer alan gerekçeler içerisinde “Bu süreçte Bursa Büyükşehir Belediye sınırları içerisinde ortaya çıkan ve gerçekleşen yatırım ve gelişmeler” vurgusu ve örnekleri ile çelişir bir durum ortaya koymaktadır.

Her ne kadar, bahsedilen bölüm başlığı altında “2018-2020 yılları arasında yukarıda açıklanan ve 2011-2012 yılları arasında il bütününde toplumsal mutabakat ve ortak akıl yaklaşımı ile elde edilen veri çıktıları kullanılarak, değişen koşullara göre kentin makroformunu etkileyen temel unsurlar olan sanayi, nüfus, konut ve plan nüfus taşıma kapasiteleri yeniden irdelenerek güncellenmiş, ortak mutabakatlar sonucu oluşturulan stratejik eksenler ve hedefler ile planın temel vizyonu korunarak planlama kararları güncellenmiştir.” ifadesi yer alsada hangi uzman kadroyla, hangi yöntem ve teknikle güncelleme yapıldığına, güncelleme sonucunda hangi bulgulara ulaşıldığına dair bilgi verilmediği görülmektedir.

8. Plan “Amaç” ifadesi gerek yazım tekniği gerekse içerik olarak Bursa için oluşturulmuş izleniminden çok bir şehrin vasıflarını sayar izlenimi vermektedir. Cümle içerisinde sektörel açılımların parantez içerisinde listelenmesi ve üç nokta ile ucunun açık bırakılması, Plan’ın Bursa gelişimine ilişkin yönlendirici bir misyon üstlenip üstlenemeyeceği konusunda tereddütler oluşturmaktadır.
9. Plan Raporu’nda ortaya konulan “Vizyon” ifadesi bir uzman görüşü müdür, katılımcı karar süreçlerinin sonunda mı ortaya çıkmıştır, Bursa’da farklı kesimleri temsil eden aktörler tarafından benimsenmiş midir? Vizyon bizi nereye yönlendirmektedir? Bursa hangi konuda rekabet gücüne sahip olacaktır, hangi alanda bölgesinde öncülük yapacaktır, belirsizlikler barındırmaktadır. Söz konusu belirsizlikler tanımlanan vizyonun mekandaki karşılığı konusunda tereddütleri beraberinde getirmiştir.
10. Stratejik eksenler ve hedefler genel geçer doğruları ve dünya gündemindeki konuları tavsiye mahiyetinde içermekte, nasıl, nerede, kim tarafından, hangi koordinasyon ve/veya eşgüdüm çalışmasıyla sorularının cevaplarını vermeye olanak tanımamaktadır.
11. Plan nüfus kestirimlerinin geçen zaman içerisinde giderek artan insan kaynağı, teknolojik olanaklar, finansal olanaklar, bilgi-iletişim olanakları ve çok kriterli karar teknikleri gibi teknik analiz gücüne rağmen sadece istatistiki bir değerlendirmeye bağlı olarak yapıldığı görülmektedir.

Bu durum, Ülkemizin en büyük metropollerinden biri olan Bursa’nın 2040 yılı öngörülerinin, Plan kapsamında vurgulanan tüm ilkesel yaklaşımlardan yoksun son derece yetersiz bir düzleme çekildiği düşüncesini beraberinde getirmektedir.

TMMOB PEYZAJ MİMARLARI ODASI BURSA ŞUBESİ UCTEA CHAMBER OF LANDSCAPE ARCHITECTS, BURSA BRANCH

BURSA AKADEMİK ODALAR BİRLİĞİ YERLEŞKESİ

Oduluk Mah. Akademi Cad. No:8/12 Kat: 2 16110 Nilüfer-BURSA

Tel: 0(546) 894 1923 Faks: 0(224) 451 9899

www.peyzajmimoda.org.tr - bursa@peyzajmimoda.org.tr

1/100.000 ÖLÇEKLİ BURSA İLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI PEYZAJ MİMARLARI ODASI BURSA ŞUBE GÖRÜŞLERİ

Bu kapsamda aşağıda sıralanan sorular ve sorgulamalar konunun sadece küçük bir bölümünü kapsamaktadır. Zira sadece pandemi beraberinde küresel ölçekte gündeme gelen Endüstri 4-0, dijital dönüşüm, yapay zeka ve benzeri teknolojik gelişmeler ve bilgi iletişim olanaklarının gündeme getireceği sanal platformlar acaba hangi fiziki yatırımları çöküntü alanlarına dönüştürecektir bu konu dahi yeterince tartışılmadan 2040 planının nihayetlendirilme eğilimde olması geri dönüşü olmaz zararların gündeme gelebileceği kaygısını derinleştirmektedir.

Önümüzdeki 20 yıl içerisinde hangi sektörel gelişmelerin olması beklenmektedir, içinde bulunduğumuz pandemi sürecinin beraberinde getirdiği konjonktür değişimleri kapsamında neler düşünülmektedir, Bursa'da mevcut sektörel yapı gelişme ve büyüme öngörülerine bağlı olarak hangi değişimleri tetikleyecektir, bu değişimlerin yerleşim alanları, sosyal donatılar, açık-yeşil alan ihtiyacında artış ve benzeri ne tür etkileri olacaktır, bu büyüme karşısında su kaynakları başta olmak üzere doğal kaynaklar yeterli olacak mıdır?

İklim değişikliğinin Bursa üzerinde oluşturacağı etkiler neler olacaktır, bu etkiler nüfus dinamikleri üzerinde nasıl bir etki oluşturacaktır. Plan gerçekten yaşam kalitesi yükselen bir Bursa öngörüyorsa burada insan kaynağına sayı dışında nitelik açısından nasıl bakılmalıdır?

12. Plan kapsamında tanımlanan "Planlama Bölgeleri"nin hangi kriterler doğrultusunda sınıflandırıldığı, mekanda nasıl bir işlevsel eklemlenme öngörüldüğü, 2040 yılında bu planlama bölgelerinin hangi kimliklerle varlıklarını sürdürmeye devam edecekleri konusunda bilgilendirme bulunmamaktadır. Dolayısıyla, Planlama Bölgelerine ilişkin olarak getirilen hükümlere ilişkin görüş verilmesine olanak sunan herhangi bir bilgiyle karşılaşılmamıştır.

Sonuç olarak, Plan Raporu, "A.2. Planlama Yaklaşımı" bölüm başlığı altında yer alan "İlin geleceğini planlamak bugünkü durumdan daha iyiye doğru gitmeyi, dolayısıyla her boyutuyla bir tür toplumsal iyileşmeyi hedefler." ifadesinin planda karşılık bulamadığı düşüncesi ağırlık kazanmaktadır. Özetle, ilkesel olarak en ideal yaklaşımı tarif eden ancak uygulamada ifade edilen yaklaşımların yer bulmadığı bir çalışmanın yürütüldüğü ve yürütülen çalışmanın da Bursa'yı 2040 yılına taşıyacak yeterlilikte olmadığı görüşü ağırlık kazanmaktadır.

Neda ÖZKAPLAN YÖRÜKLÜ
Şube Başkanı

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası Bursa Şube Yönetimi Adına